

Til: PMR

Dato: 19. oktober 2017

Evalueringresultater fra periodiske emneevalueringer våren 2017

Periodisk emneevaluering er gjennomført for ni emner våren 2017. Ansvarlig faglærer har utarbeid rapport med utgangspunkt i spørreundersøkelse som studentene har besvart i «Questback», rapport om gjennomføringsfakta for emnet (FS), tidligere emnerapporter, samt andre relevante tilbakemeldinger fra administrasjonen, underveisevaluering av undervisning og fra faglærergruppen.

Fakultetets rutiner for periodiske emneevalueringer er beskrevet i kvalitetssystemet:

<https://www.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/sta/kvalitetssystem/jus/kvalitetssystem-studier/emner/rettsvitenskap.html#periodisk-emneeva-rettsvitenskap>

Rapporter

I de vedlagte rapportene fra faglærerne har de beskrevet ulike mulige tiltak. De fleste tiltakene er av en slik art at ansvarlig faglærer selv allerede har gjort eller planlegger å gjennomføre konkrete forbedringer. Vedlegg 1 oppsummerer tiltakene fra emnerapportene.

Vedlegg:	Emne:	Fagansvarlig:	Rapport:	Antall svar og svarprosent:
1	JUS4211 Strafferett og straffeprosess	Johan Boucht	se side 5	95 (26%)
2	JUS5420 Forsikringsrett	Trine Lise Wilhelmsen	se side 12	11 (22%)
3	JUS5220/JUR1220 Bygge og entrepriserett	Hermann Bruserud	se side 17	43 (37%)
	JUS5405 Law of the Sea	Erik Røsæg	Utsatt - feil ved utsending	
4	JUS5450/JUR1450 Marine Insurance	Trine Lise Wilhelmsen	se side 19	4 (22%)
5	JUS5820/JUR1820 Patent og merkevarerett	Inger Berg Ørstavik	se side 25	31 (26%)
6	JUS5930 Comparative Public Law	Malcolm Langford	se side 28	Brukte ikke Questback
7	JUR1504/JUS5504 Konfliktåndtering	Sverre Blandhol	se side 30	56 (46%)
8	JUS5102 Kriminologi	Heidi Mork Lomell	se side 33	12 (36%)
9	HUMR5145 Human Rights in Asia	Gentian Zyberi	se side 35	3 (43%)

Studieseksjonen

Postadr.: Postboks 6706 St. Olavs plass,
0130 Oslo
Kontoradr.: Urbygningen, Karl Johans gate
47, 0162 Oslo

Telefon: 22 85 95 00
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

Videre oppfølging

De ansvarlige faglærere får en tilbakemelding på sin rapport i etterkant av PMR-møtet, slik at det videre arbeidet med tiltakene synliggjøres og ansvaret tydeliggjøres. Rapportene og tiltakene bør også gjøres kjent for øvrige faglærere som er tilknyttet emnet og andre studieprogram som hvor emnet inngår. Det er ifølge rutinen studieårsansvarlig og ansvarlig faglærer som er ansvarlig for dette.

Med hilsen

Erling Hjelmeng

Prodekan for studier

Saksbehandler:

Eivind Roll

22 85 98 32, eivind.roll@jus.uio.no

Vedlegg 1 - Oversikt over foreslåtte tiltak – oppfølging av periodisk emneevaluering våren 2017

Emne	Tiltak/beskrivelse fra faglærer	Ansvarlig for Gjennomføring
JUS4211 Strafferett og straffeprosess	<p>tydeligere informasjon om de ulike pensumalternativene</p> <p>Det parallelle opplegget i strafferett og straffeprosess blir ikke videreført. Våren 2017 undervises sivilprosess, strafferett og straffeprosessrett separat.</p> <p>arbeide med å bedre koble sammen kurs og forelesing i straffeprosessrett</p> <p>utvikle læringskravene i straffeprosessrett</p> <p>vurdere om noe kan gjøres med eksamensformene og for å forbedre læringsmiljøet</p> <p>vurdere tiltak for å forbedre den skriftlige og muntlige fremstillingsevnen</p>	<p>ansvarlig faglærer</p> <p>studieårsansvarlig</p> <p>ansvarlig faglærer</p> <p>ansvarlig faglærer</p> <p>studieårsansvarlig</p> <p>studieårsansvarlig</p>
JUS5420 Forsikringsrett	<p>prøve å få til opptak av forelesningene</p> <p>undersøke om det er mulig å styrke lærersituasjonen gjennom en bransjefinansiering av vitenskapelig stilling</p>	ansvarlig faglærer
JUS5220/JUR1220 Bygge og entrepriserett	<p>Pensumsituasjonen vil bli forbedret innen en ikke alt for lang tidshorison.</p> <p>Det fysiske læringsmiljøet må søkes bedret, og lokaler som auditorium 13 bør unngås.</p> <p>Det vil bli vurdert om eksamensformen bør endres noe, for eksempel i form av et større innslag av praktikumsoppgaver</p>	<p>ansvarlig faglærer</p> <p>fakultetsadministrasjonen</p>
JUS5450/JUR1450 Marine Insurance	Emnet fungerer godt og læreboken er nylig revidert	
JUS5820/JUR1820 Patent og merkevarerett	<p>supplere den anbefalte tilleggslitteraturen</p> <p>gjøre opptak av grunnleggende emner på film, slik at mer av forelesningstiden kan brukes til gjennomgang av saker og oppgaver.</p>	ansvarlig faglærer

	<p>ønske om mer eksamenstrening.</p> <p>vurdere mulighet for alternativ evalueringsform (hjemmeoppgave + presentasjon)</p>	
JUS5930 Comparative Public Law	<p>The main proposed changes are:</p> <ul style="list-style-type: none"> • More time devoted to interactive discussion and group work. • Incentives to better do reading in advance will be considered. • Change to a smaller room in order to enable better student participation. • Opening of the course to students undertaking masters' degrees in political science, sociology, history, philosophy and human rights at the University of Oslo. 	<p>ansvarlig faglærer</p> <p>ansvarlig faglærer</p> <p>undervisningsplanlegger</p>
JUR1504/JUS5504 Konflikthåndtering	<ul style="list-style-type: none"> • Lage podcast og videoopptak som tas opp på forhånd og gjøres tilgjengelig i læringsplattformen, slik at undervisningstiden kan brukes til interaktiv diskusjon av caser og teorier. • Gjøre undervisningen mer casebasert, med større vekt på diskusjoner av konkrete konflikter • Gi studentene oppgaver som kan innleveres og rettes av faglærer, og honorere forelesere/faglærere for retting av et visst antall slike innleverte oppgaver. Med en mer casebasert undervisningsform og noen innleveringer av skriftlige besvarelser, ville det være mulig å gå over til en evalueringsform lik den som brukes på JUS5070. 	Ansvarlig faglærer
JUS5102 Kriminologi	<p>Hvis det fortsetter med dårlig oppmøte på forelesninger, bør undervisningslokalet og –formen endres til seminarundervisning i et egnet lokale. Podcast vil da bortfalle.</p>	Ansvarlig faglærer
HUMR5145 Human Rights in Asia	<p>The course will be further developed, to take into account new literature and cases</p>	Ansvarlig faglærer

PERIODISK EMNEEVALUERING VÅREN 2017 AV 7. SEMESTRET - JUS4211

1. Innledning

Emnet JUS4211 består av fagene sivilprosess, straffeprosess og strafferett og inngår i 7. semestret på masterstudiet i rettsvitenskap. Eksamensformen er en 6 timers skoleeksamen.

Denne emneevaluering bygger i hovedsak på emnebeskrivelsen og tilbakemeldinger fra studentevalueringen i Questback. Svarprosenten var 26%. Av respondentene var 71,3 kvinner og 28,7% menn. Et klart flertall var mellom 21-25 år. I tillegg har resultatene fra undersøkelsen blitt distribuert blant de ansvarlige faglærerne, som hver har skrevet en sammenstilling ut fra sitt fag.

Svarprosenten er lav. Dette tilsier viss varsomhet med å trekke konklusjoner ut fra denne studentundersøkelsen. Dette gjelder også enkeltkommentarene, som må ses i lys av hvor representative de kan anta å være for den større studentpopulasjonen.

2. Læringskrav og litteratur

Litteraturen for de enkelte fag ble re-vurdert høsten 2016. Det ble da gjennomført enkelte endringer i pensum for sivilprosess, straffeprosess og strafferett.

Den oppgitte litteraturen er fordelt på innføringslitteratur, hovedlitteratur og tillegglitteratur. Innføringslitteraturen er ganske kortfattet i alle fagene. Det er uklart i hvilken grad studentene benytter seg av innføringslitteratur nettopp som innføring. Hovedlitteraturen er preget av at det tilbys alternativer i alle tre fag. I sivilprosess tilbys tre alternative bøker (Røbberstad, Backer, og Hov). Det tilbys to alternative bøker både i straffeprosess (Andenæs og Øyen) og i strafferett (Andenæs og Eskeland). Tillegglitteraturen i alle tre fag er omfattende og det er neppe realistisk at studentene får tid til å lese denne. Den kan imidlertid gi anvisning til relevant litteratur for særlig interesserte studenter.

Litteraturen er generelt godt oppdatert; alle hovedbøkene er fra åren 2015-2017 (med unntak av Andenæs: Norsk straffeprosess fra 2009, som nå må leses med et oppdateringshefte fra 2016).

Av respondentene var 57,3% fornøyde eller svært fornøyde med pensum i sivilprosess (23,6% var i tillegg litt fornøyde), 63,6% var det i straffeprosess (21,6% var i tillegg litt fornøyde), og 77% var det i strafferett (19,5% var i tillegg litt fornøyde). Av evalueringen fremgår at nærmere 60% gjennomgikk ganske mye eller mer av pensum før forelesningene (28% gjennomgikk mye eller svært mye). Det er bra.

Generelt synes pensum å fungere tilfredsstillende i alle tre fag og svarene i undersøkelsen gir ikke grunnlag for noen endring i litteratur. Dette bekreftes av de ansvarlige faglærerne i alle tre fagene. I følge ansvarlig faglærer i straffeprosess kan imidlertid en justering etter hvert bli aktuell; hoveddelen av studentene virker å lese Øyens bok og at Andenæs bok nå må leses parallelt med et ajourføringshefte er ikke optimalt. Det gjøres en fortløpende vurdering av pensum på JUS4211.

En del studenter syns pensum dette semestret er for stort. Min mening, som nok deles av de ansvarlige faglærerne, er at dagens omfang er nødvendig, sett ut fra emnets krav til ferdigheter og generell kompetanse. Det finnes ikke grunn til å gjøre innskrenkninger i pensum. De facto innebærer de nå gjeldende sidetalsreglene f.eks. i strafferetten at man er nøtt til å kutte ut elementer som ville være viktige for studentene å få med seg under studiet for å forberede dem for arbeidslivet. Dette er ikke optimalt.

Enkelte gir også uttrykk for at det er vanskelig å velge mellom de ulike pensum alternativene. Dette kommenteres i pkt. 7.

Læringskravene oppfattes av enkelte som ganske abstrakte og vage. Hverken i sivilprosess eller strafferett oppfatter imidlertid ansvarlige faglærer at det finnes grunn til å endre disse. I straffeprosess har formuleringene om læringskrav stått nokså uendret i flere år. Ansvarlig faglærer har oppgitt at han derfor kommer revidere og oppdatere disse i samråd med de andre faglærerne i straffeprosess.

Det kan noteres at i de alminnelige læringsmålene for JUS4211 nevnes kjennskap til noen sentrale yrkesetiske spørsmål. I de spesifikke læringsmålene for sivilprosess og straffeprosess er denne etiske dimensjon integrert, mens dette er ikke tilfellet i strafferettens læringsmål. Dette bør følges opp.

3. Undervisning

Av studentundersøkelsen fremgår at 88% har deltatt i forelesningene, 87% i kurs, 82,6% i manuduksjoner, og 44,6% i rettssakskurs.

I *sivilprosess* er undervisningsperioden 5 uker. Forelesningene går under de to første ukene, og kursdelen under de tre følgende ukene. Forelesningene filmes.

Av respondentene har 57,7% deltatt i mye/svært mye av forelesningene i sivilprosess (15,2% har i tillegg deltatt ganske mye), og 68,8% deltatt i svært mye/mye i kursundervisningen (8,6% har i tillegg deltatt ganske mye).

I *strafferett* er undervisningsperioden ca. 10 uker (parallelt med straffeprosessrett). Forelesning og kurs er tematisk integrert i en sagtannsmodell, slik at det tema som behandles på forelesning deretter behandles på kurs. Forelesningene podcastes.

Av respondentene har 56,1% deltatt i mye/svært mye av forelesningene (11% har i tillegg deltatt ganske mye), og 70,7% av kursundervisningen (5,4% har i tillegg deltatt ganske mye).

I *straffeprosess* er undervisningsperioden også ca. 10 uker (parallelt med strafferett). Forelesning og kurs er som utgangspunkt være tematisk integrert i en sagtannsmodell, slik at det tema som behandles på forelesning deretter behandles på kurs. Forelesningene podcastes eller filmes.

Av respondentene har 63,8% deltatt i mye/svært mye av forelesningene i straffeprosess (9,9% har i tillegg deltatt ganske mye) og 68,5% har deltatt svært mye/mye i kursundervisning (9,8% har i tillegg deltatt ganske mye).

Opplegget på JUS 4211 ble fra og med høsten 2016 endret slik at forelesninger og kurs i strafferett og straffeprosessrett ble koblet tettere sammen for de ulike temaene i en sagtannsmodell. Studentene virker stort sett fornøyde med dette opplegget. Av respondentene mente 66% at dette fungerte godt eller bedre, mens ca. 25% mente det ikke fungerte godt. 69% mente denne samkjøring har fremmet innlæringen. Sagtannsmodellen mellom forelesning og kurs kommer derfor til å videreføres.

For at en slik modell skal fremme innlæringen er det av avgjørende betydning at koordineringen mellom forelesning og kurs er gjennomtenkt og opprettholdes hele semestret. Enkeltkommentarer gir inntrykk av at koordinering fungerte bedre i strafferetten enn i straffeprosessen («Særlig i straffeprosess var det ikke alltid samme tema på kurs og forelesning, så dette kan nok forbedres litt.», «Prøv å samsvar kurs og forelesning i straffeprosess. Det var ingen sammenheng. I strafferett var det bedre.»)

Opplegget ble høsten 2016 også endret slik at strafferett og straffeprosessrett ble undervist parallelt. Ettersom både strafferett og straffeprosessrett er komplekse fag som krever modning, så var formålet med denne endringen å få en lengre undervisningsperiode (10 uker istedenfor 5 uker/fag) som ville fremme innlæringen. Dette opplegget virker imidlertid ikke til å ha fungert så godt. Av enkeltkommentarene fremgår tydelig at et parallelt løp mellom to store fag ble for krevende for mange. («Sammenblanding av kurs og forelesninger i både strafferett og straffeprosess blir alt for rotete. Synes ikke ordningen med annenhver uke med straff og straffeprosess fungerte så godt. Ble litt rotete.») Opplegget kommer ikke å videreføres og våren 2018 undervises derfor alle tre fagene separat.

Av respondentene leverte 92,9% fakultetsoppgave i sivilprosess, 78,6% i straffeprosess, og 61,4% i strafferett. Av disse opplevde 78,5% at fakultetsoppgaven var «nokså nyttig» eller mer nyttig enn det. Strafferett var det fag med færrest innleverte fakultetsoppgaver. Grunnen for dette er uklar. 51,8% er fornøyde eller svært fornøyde med de faglige tilbakemeldingene på fakultetsoppgavene. Flere enkeltkommentarer ga imidlertid uttrykk for at tilbakemeldingene var kortfattet og begrenset. For at fakultetsoppgavene skal oppfylle sin pedagogiske funksjon er det imidlertid viktig at tilbakemeldingene er tilstrekkelig informative.

Generelt virker studentene å være fornøyde med undervisningen. Det fremgår av undersøkelsen at 45,7% er fornøyde eller svært fornøyde (25% er i tillegg litt fornøyde) med forelesningene og at 70,7% er fornøyde eller svært fornøyde med kursopplegget (15,7% er litt fornøyde). Av respondentene er 82,2% fornøyde eller svært fornøyde med manuduksjonene (4,4% er litt fornøyde). Det kan påpekes at fornøydhets spørsmålet vedrørende undervisningen dessverre ikke var oppdelt på de ulike fagene. Med rettsakskurset er 29,1% av respondentene fornøyde eller svært fornøyde. 48,8% har imidlertid ingen mening/har ikke deltatt i kurset.

Av respondentene mener 61,3% i sivilprosess, 62,2% i straffeprosess, og 67,8% i strafferett at undervisningen og læringsmidler totalt sett dekker læringskravene i stor grad eller i svært stor grad. Dette er bra. Av enkeltkommentarene fremgår at studentene er fornøyde med at forelesningene i stor grad podcastes (eller filmes).

Men det finnes også en del kritiske kommentarer vedrørende både forelesninger og kurs i alle de tre fagene, f.eks. at enkelte lærere har vært lite imøtekommende mot studentene, vedrørende innhold og ryddighet i undervisningen etc. Enkelte gir også uttrykk for språkproblemer under strafferettsforelesningene. Samtidig er kommentarene sprikende og det er derfor (og i lys av den lave svarprosenten) vanskelig å ha en tydelig formening om i hvilken grad de er representative for den større studentpopulasjonen.

Noen påpeker også som et problem at det ikke finnes en felles kursveiledning, ettersom dette kan medføre at ulike kurslærer har ulik tilnærming til oppgavene.

Av respondentene var 66,4% fornøyde eller svært fornøyde med sin studieinnsats i emnet.

Hva gjelder læringsutbytte i fagene oppgir 62,2% at de er enige i at de har opparbeidet seg faglig innsikt innen sivilprosess; 65,9% innen straffeprosess og 72,5% innen strafferett. I tillegg oppgir en relativt stor andel (20-30% i de ulike fagene) at de er litt enige i påstanden. Av respondentene er 77,8% i sivilprosessrett, 81,4% i straffeprosess og 80% i strafferett enige i at de har opparbeidet seg relevant metodisk kunnskap. Dette er bra.

Derimot er det klart færre (i sivilprosess 28,6 %, i straffeprosess 44,4% og i strafferett 45,6%) som er enige i at de har opparbeidet seg ferdigheter innen skriftlig kommunikasjon og formidling av faget. Også vedrørende ferdighetene til å kunne fremstille og presentere faget muntlig er det klart færre som er enige i påstanden (i sivilprosess 25,8%; i straffeprosess 36,3% og i strafferett 39,8%). Dette kan peke på et behov for mer både skriftlige og muntlige element i undervisningen på JUS4211. Et slikt behov indikeres også av enkelte kommentarer i undersøkelsen.

Av respondentene var det 39,8% som var enige i at undervisning eller oppgaver burde bli obligatoriske i større grad. 44,1% var imidlertid uenige i dette. En viss grad av obligatoriske arbeidselement kan imidlertid fylle en funksjon og det er derfor ikke utenkelig at slike moment kan behøve vurderes på sikt.

4. Informasjon om emnet

Av respondentene var 59% fornøyde eller svært fornøyde med informasjonen i emnet. I tillegg var 18,9% litt fornøyde. Noen påpekte at læringskravene i sivil- og straffeprosess er abstrakte og vanskelige å forstå (se pkt. 2 *in fine* om dette). 4,4% av respondentene er misfornøyde eller svært misfornøyde med informasjonen i emnet.

Generelt virker altså informasjonen i emnet å fungere. Det er likevel viktig å fortsatt passe på at informasjonen på nettsider m.m. er oppdatert og tydelig.

5. Eksamen og evaluering

Dette punkt i undersøkelsen formidler (nok en gang; se også evalueringen 2013) en betydelig grad av misnøye blant studentene. 44,4% mener at gjeldende eksamensform er en god måte å få vist sin kompetanse på, mens 44,1% er uenige eller helt uenige i dette. Av respondentene syns 81,7% at eksamensoppgaven var for omfattende i forhold til tidsrammen. Klart flere (50% av respondentene) ønsket også en annen eksamensreform (20,9% var uenige i dette, mens 23,9% var verken enig eller uenig).

Resultatet i eksamen vår 2017 representerer en temmelig god Gauss-kurve: 6% A, 26% B, 35% C, 22% D, 7% E, og 3% F.

Av enkeltkommentarene forsterkes inntrykket av at studentene oppfatter arbeidsbyrden til og ved eksamen som overveldende, særlig ettersom alle tre fagene eksamineres samme dag. Flere ønsker eksamen etter hvert emne. Enkelte peker også på at nåværende eksamensform ikke lar studentene vise hva de kan godt nok. Enkelte ønsker også mer variert eksamensform, f.eks. ved hjemmeeksamen eller prosesspill.

6. Læringsmiljøet

Av respondentene er 39,6% fornøyde eller svært fornøyde med læringsmiljøet ved fakultetet. I tillegg er 26,3% litt fornøyde. 26,4% er litt eller mer misfornøyde.

Enkelte oppfatter imidlertid karakterpresset som uheldig. Flere påpeker også det uheldige i at mange ikke deltar i samtalene på kurs; det virker til å være en høy terskel for deltakelse, muligens på grunn av en oppfattet forventning om det som sies må være riktig.

7. Vurdering og forslag på tiltak

Mange av studentene er stort sett fornøyde med informasjon, undervisning og læremidler, men undersøkelsen viser også at det finnes rom for forbedringer. Hva gjelder pensum finnes det ikke grunn for forandringer nå. Man kan derimot vurdere om man ikke bør gi tydeligere informasjon om de ulike pensumalternativene (dette ble pekt på også ved den forrige evalueringen år 2013), ettersom det kan være vanskelig for studentene å på faglig grunn gjøre dette valget.

Oppdateringen av læringskravene, og koblingen mellom kurs og forelesning, i straffeprosessen følges opp. Det finnes også grunn til å vurdere om man kan implementere en større grad av skriftlige og muntlige element i undervisningen. I lys av tilbakemeldingene fremstår det viktig å fortsette å podcaste (eller filme) forelesningene. Eventuelle tiltak for å forbedre læringsmiljøet kan også behøve oppfølging. En mulighet kan f.eks. være å inndele studentene i arbeidsgrupper som er de samme under hele emnet. Det finnes videre også grunn til å vurdere hvorfor en relativt mindre andel studenter leverer fakultetsoppgave i strafferett enn i de øvrige fagene på JUS4211. Eventuell felles kursveiledning for hvert fag kan også eventuelt vurderes, slik at det finnes en «offisiell» linje vedrørende kursopplegget.

Det parallelle opplegget mellom strafferett og strafferett blir som nevnt ikke videreført. Våren 2018 undervises sivilprosess, strafferett og straffeprosess separat igjen.

Det kan også nevnes at opplegget for våren 2018 i strafferett og straffeprosessrett har blitt justert slik at det etter forelesningene, men før hver kursdag, finnes en fridag da studentene kan arbeide med kursoppgavene. For høsten 2017 er innspilte introduksjonsvideor også integrert i strafferettsundervisningen (fra våren 2018 for straffeprosessretten). Videoene brukes da som komplement til den øvrige undervisningen. Utgangspunktet er her en distinksjon mellom basal- og spesialundervisning; det første skjer på nett, det senere på de riktige forelesningene. Pedagogisk bygger strafferettsundervisningen dermed fra høsten 2017 på en såkalt firetrinnsrakett: studentene leser relevant avsnitt i pensum til forelesning, de ser på relevant forelesning, de går på fordypende forelesning og til sist arbeider med tematikken på kurs. De fordypende forelesningene podcastes. Det samme utgangspunktet er tenkt å gjelde for straffeprosessen våren 2018.

Som fremgår av pkt. 5 gir eksamen grunn til en del kritikk fra studentene. JUS4211 er utvilsomt en omfattende eksamen. Det kan vurderes om det finnes behov for justeringer i eksamensordningen.

7. semestret med sivilprosess, straffeprosess og strafferett er utvilsomt et meget travelt semester med en høy grad av undervisning. Pensum er også omfattende. På sikt kan man derfor behøve vurdere om eventuelle tiltak kan gjøres for å underlette studiesituasjonen på 7. semestret.

8. Oppsummering for publisering

Studentevalueringen av JUS4211 våren 2017 gav en svarprosent på 26. Flertallet av respondentene er fornøyde med informasjon, læringsmidler og undervisning. Men enkeltkommentarene viser også at det finnes rom for forbedringer. Det parallelle opplegget i strafferett og straffeprosess som mange uttrykte misnøye med blir ikke videreført. Våren 2017 undervises sivilprosess, strafferett og straffeprosessrett separat.

I tillegg kommer arbeidet bl.a. med å bedre koble sammen kurs og forelesing i straffeprosessrett, og med å utvikle læringskravene i straffeprosessrett å følges opp. I tillegg kan vurderes om eventuelle tiltak kan gjøres med eksamensformene og for å forbedre læringsmiljøet, samt om flere skriftlige og muntlige arbeidsformer kan implementeres i undervisningen med formål om å forbedre den skriftlige og muntlige fremstillingsevnen.

Oslo, 18 oktober 2017

Johan Boucht

Studieårsansvarlig, 4. studieår

Periodisk emnerapport i JUS5420 Forsikringsrett

Grunnlagsmateriale for den periodiske emnerapporten

- Emnebeskrivelsen for emnet.
- Statistikk over karakterer, frafall, klager (for eksempel FS-rapport 754.001).
- Tidligere periodiske emnerapporter for emnet.
- Tilsyns sensorrapporter.
- Studenttilbakemeldinger/underveisevaluering av emnet.
- Deltakerevaluering og ev. andre læreres og administrativt ansattes vurdering av emnet.

I rapporten vises det flere steder til resultatene fra den periodiske emneevalueringen (heretter omtalt som spørreundersøkelsen). Dessverre var det bare 11 personer som besvarte undersøkelsen. Dette er 21,5 prosent av de 51 studentene som var meldt opp til eksamen, hvilket innebærer at resultatene ikke nødvendigvis er representative.

Jeg er fagansvarlig for faget og derfor ansvarlig for emneevalueringen. Jeg har imidlertid ikke undervist i faget på mange år pga. verv som instituttleder. Evalueringen er derfor utarbeidet i tett samarbeid med Kaja de Vibe Malling, som har hatt hovedvekten av undervisningen (i perioder alle 20 timer, senere 14 av 20 timer) siden siste emneevaluering bortsett fra våren 2016 og 2017, da undervisningen var delt mellom tre forelesere (Kaja hadde 10 timer og de øvrige 10 timene var delt mellom to advokater).

1. Gi en vurdering av følgende forhold:

1.1 Pensum (innhold, omfang)

Hovedlitteratur er Hans Jacob Bulls "Forsikringsrett" (2008). Hele boken er pensum med unntak av kapittel 3. Læreboken gir en oversiktlig fremstilling av forsikringsretten. Bull redegjør for vanskelige problemstillinger på en lettfattelig måte. Boken inneholder svært mange henvisninger til retts- og nemndspraksis. Mye av dette er satt i petit. Petitavsnitt med henvisninger til rettspraksis og nemndsavgjørelser er bare pensum så langt det er henvist til de konkrete retts/nemndsavgjørelsene i hovedteksten. Boken har omfattende innholdsfortegnelse og stikkordregister, noe som gjør at boken også fungerer som et godt oppslagsverk når studentene arbeider med konkrete problemstillinger. Etter vår mening fungerer boken utmerket som lærebok.

Siden boken kom ut i 2008 har tilbakemeldingene fra studentene gjennomgående vært at de er svært fornøyde med boken. Dette gjenspeiles i svarene på spørreundersøkelsens spørsmål 12. Her svarer 27,3 prosent at de er svært fornøyde med de skriftlige læremidlene i emnet, 36,4 prosent har svart at de er fornøyde og 27,3 prosent at de er litt fornøyde. Resterende 9,1 prosent (en person) har svart at de er litt misfornøyde. I en kommentar under spørsmål 13 i undersøkelsen har en student gitt uttrykk for at boken er "veldig omfattende som lærebok", og videre at den tar for seg svært mye detaljer og at dette "påvirker flyten i teksten". En annen student har kommentert at boken er "ganske gammel, og kan være litt tung å lese". Etter vår mening er de mange petitavsnittene en stor fordel fordi de gir leseren mulighet til bedre forståelse av hvilke problemer de ulike lovbestemmelsene og kontraktsvilkårene skaper i praksis. På bakgrunn av tilbakemeldingen er det muligens nyttig å bruke litt tid innledningsvis i forelesningsrekken på å forklare dette til studentene, slik at alle ser nytten av petitavsnittene og forstår hvilke deler av petitavsnittene som er pensum.

Kaja de Vibe Malling reiser spørsmål om ikke også bokens kapittel 3 Offentlig rammeverk og tilsyn med forsikringsvirksomheten burde være pensum. Grunnleggende kunnskap om disse spørsmålene gjør det enklere å forstå rettskildet, og det forhold at forsikringsretten både har et ben i offentligrett og privatrett. Kapittelet er på i underkant av 30 sider. Kaja har oppfordret studentene på forelesningene til å ta seg tid til å lese kapittelet selv om det ikke er pensum.

I tillegg til læreboken har Kaja oppfordret studentene til å bruke den opplistede støttelitteraturen for å få bedre forståelse av vanskelige problemstillinger. Hun har også oppfordret dem til å skrive ut eksempler på ulike standardavtaler fra nettsidene til de store forsikringsselskapene.

1.2 Undervisning (undervisningsformer, timeantall, spredning over semesteret, obligatoriske aktiviteter, kvalifiseringsoppgaver).

Undervisningen består av 20 forelesningstimer (10 ganger av 2 timer). Våren 2017 ble forelesningene holdt i perioden 30. januar til 6. april. Tidsplanen er laget i samarbeid mellom Kaja, de øvrige foreleserne og undervisningskonsulenten på NIFS og gir etter vår mening en fornuftig spredning av timene over semesteret. Studentene virket fornøyde med spredningen.

Kajas inntrykk er at studentene var fornøyde med tidspunktet for undervisningsstart og igangsetting av emnet. Dette bekreftes langt på vei av svarene på spørreundersøkelsens spørsmål 1. En student har kommentert at stoffet kanskje burde vært spredt over 1-2 forelesninger til, fordi det gikk veldig raskt. Kaja og jeg er ikke enig i dette. Slik opplegget er nå er det satt av en dobbelttime til en introduksjonsforelesning med tittelen "Hva er forsikringsrett?". Videre er tema på den neste dobbelttimen "Forsikringsavtalen", som tar opp igjen og går grundig gjennom en del av spørsmålene som er introdusert i den første forelesningen. Dette opplegget ble laget da jeg begynte med disse forelesningene og har fungert bra i veldig mange år. Vår erfaring er imidlertid at studentenes forkunnskaper om og forståelse av forsikring varierer i stor grad. Dette illustreres av at det tidligere år har kommet tilbakemeldinger om at man burde forvente "større basiskunnskaper" hos studentene. Det er derfor vanskelig å finne et opplegg som passer for alle.

Våren 2017 var 51 studenter meldt opp til eksamen, av disse møtte 32 opp til eksamen. Det er vanskelig å vite hvorfor 19 studenter ikke møtte opp til eksamen.

Tre forelesere har delt på undervisningen. Kaja de Vibe Malling underviste 10 timer av de totalt 20 undervisningstimene. Hun anslår at det var om lag 20 studenter som fulgte forelesningene. Av de 11 studentene som har besvart spørreundersøkelsen svarte 8 stykker at de hadde fulgt svært mye/alt eller mye av undervisningen. 1 svarte at vedkommende hadde fulgt lite av undervisningen og 2 svarte at de hadde fulgt svært lite/ingenting av undervisningen. Studentene har ikke oppgitt noen grunn til at de ikke deltok på forelesningene. Det er derfor ingen grunn til å tro at de var misfornøyde med undervisningsopplegget de var forespeilet på emnets semesterside.

Spørreundersøkelsen (spørsmål 9) tyder på at studentene syntes det fungerte fint med flere forskjellige forelesere. Ingen studenter har svart at flere forelesere fungerte "ikke helt bra" eller "dårlig". Videre viser svarene på spørreundersøkelsen (spørsmål 10) at studentene syntes det fungerte meget godt/godt med praktikere som forelesere.

Hoveddelen av undervisningen er alminnelige forelesninger der det brukes ppt-presentasjoner med omfattende disposisjoner og tegninger for å illustrere stoffet. Ppt-presentasjonene legges ut på fronter etter forelesningen. I tillegg er det ved undervisningsstart lagt ut et dokument på fronter som inneholder alle tidligere gitte eksamensoppgaver, og Kaja har brukt en del av disse gjennom forelesningsrekken. Forelesningene er lagt opp slik at de siste 20 minuttene av hver dobbeltime brukes til oppgavegjennomgang/diskusjon. Kajas inntrykk er at studentene var svært fornøyde med at det ble brukt tid på tidligere gitte eksamensoppgaver i undervisningen.

Kajas inntrykk var også at studentene var fornøyde med innholdet i undervisningen. Dette støttes av spørreundersøkelsen, der majoriteten er svært fornøyd/fornøyd med undervisningen (spørsmål 8). En student var misfornøyd med undervisningen. Årsaken er ikke oppgitt, og det er vanskelig å vite hva som var årsaken til dette. Men tidligere erfaring viser at de som har dårlige forkunnskaper og mener progresjonen er for rask også er misfornøyd.

1.3 Ressurser og infrastruktur (undervisningsrom, audiovisuelle hjelpemidler, bibliotekressurser m.m.).

Undervisningen våren 2017 ble holdt i DA auditorium 4, 5, 6 og DA Theologisk eksamenssal. Disse undervisningsrommene har ifølge Kaja fungert meget godt, og har utstyr som gjør det mulig å benytte audiovisuelle hjelpemidler. I spørreundersøkelsen har én student oppgitt at det noen ganger var veldig kaldt i undervisningsrommet og at man kunne høre undervisningen i naborommet (spørsmål 17). Kaja la ikke merke til dette og fikk heller ingen tilbakemeldinger om temperatur underveis. Utover det er det ikke kommet noen kommentarer eller forslag til forbedringer vedrørende dette punktet.

Både Kaja og jeg har god kjennskap til bibliotekressursene, og kan bekrefte at disse er gode. Det er ikke kommet noen signaler fra studentene om det motsatte.

1.4 Eksamen (eksamensordning, vurderingsform).

Det er 4 timer skriftlig eksamen i emnet. I år ble eksamen avholdt 11. mai.

I spørreundersøkelsen (spørsmål 21) er studentene spurt om hva de synes om den måten deres faglige prestasjoner i emnet prøves og vurderes. Det er bare 78 prosent av studentene som deltok undersøkelsen som har svart, dvs. 9 studenter. Av disse svarer fire stykker at de er fornøyde, én er litt fornøyd, to er litt misfornøyd, mens én er svært misfornøyd. Videre er studentene bedt om å komme med eventuelle kommentarer eller forslag til forbedringer (spørsmål 22). En student synes å være misfornøyd med hvordan studentenes faglige prestasjoner prøves og vurderes på studiet generelt. Kritikken går ut på at det som prøves og vurderes i dagens eksamensform kun er evnen til å produsere en best mulig teoretisk fremstilling på kortest mulig tid. En annen student synes det er uheldig at det ikke er laget en domsamling i faget, fordi en da er avhengig av å huske mye av praksis.

Tre studenter har kommentert at årets eksamensoppgave var (altfor) stor til å være en firetimers eksamen. En av kommentarene går ut på at oppgaven som ble delt ut var på tre sider. Vedkommende oppfattet dette som stressende med tanke på at det var en firetimers eksamen, og mener at studentene knapt får tid til å tenke fordi oppgaven er så stor. Dette er litt overraskende. Jeg har tidligere rettet eksamensoppgavene og registrert tidsnød hos studentene. Jeg laget derfor oppgaven for Vår 2017 noe mindre. Samtidig ser jeg at karakterene er noe svakere i år enn de har vært tidligere år, særlig når det gjelder antall A'er (jeg var ikke sensor denne gangen men skrev sensorveiledning). Men siden kommentaren kun kommer fra en student er det vanskelig å trekke generelle konklusjoner ut fra dette. Tilbakemeldingene viser imidlertid at det er viktig å bruke tid

på oppgaveløsning og gjennomgang av tidligere gitte eksamensoppgaver i undervisningen, ref. det som er sagt om dette under pkt. 1.2.

Det kommenteres også at det hadde vært fint om kursansvarlig sørget for at det ble avholdt manduksjoner, enten hos et advokatkontor eller et forsikringssselskap, rett før eksamen. Denne typen tiltak ligger utenfor de vanlige undervisningsrammene og er derfor ikke så lett å gjennomføre.

2. Gir læringsutbytteformuleringene i emnebeskrivelsen en god beskrivelse av hva studentene skal kunne etter avlagt eksamen?

Dette behandles nedenfor under pkt. 3.

3. Fungerer emnebeskrivelsen tilfredsstillende? Sjekk følgende:

- Statistikk over karakterer, frafall og klager.

- Tilbakemeldinger til lærere og administrasjon.

- Tilbakemeldinger på informasjonen/veiledningen studentene får om emnet.

- Hvordan emnet fungerer i emnegruppene det inngår i.

- Om emnet er riktig plassert med hensyn til nivå/anbefalt semester.

- Om emnet er riktig definert med hensyn til anbefalte/påkrevde forkunnskaper.

Våren 2017 var 51 studenter oppmeldt til eksamen i JUR 5420. Av disse møtte 32 stykker opp til eksamen, og 30 stykker bestod eksamen. Hva gjelder karakterfordelingen oppnådde 6 % karakteren A, 19 % karakteren B, 34 % karakteren C, 25 % karakteren D, 9 % karakteren E og 6 % karakteren F. Fire studenter som ikke møtte ble innvilget utsatt prøve; tre møtte til denne. Karakterer her foreligger ikke.

Det er vanskelig å si noe sikkert om årsaken til at så mye som 19 av 51 studenter ikke møtte opp til eksamen. Den store majoriteten av de som ikke møtte opp til eksamen var i gruppen "Andre med und./eks.meldt MED studierett". Det var 34 studenter totalt som inngikk i denne kategorien, 28 av disse var eksamensmeldt, men kun 13 møtte opp til eksamen. Når det gjelder studenter i gruppen "JFM-RV Rettsvitenskap (jus)" var 14 stykker eksamensmeldt, og 13 av dem møtte opp til eksamen. Disse tallene indikerer at det først og fremst er studenter som ikke tar jusstudiet som ikke møter opp til eksamen. I spørreundersøkelsen (spørsmål 26) har 90,9 prosent oppgitt at de er på masternivå.

Vi mener emnets semestersider gir en god beskrivelse av faget/emnet og læringskravene. Det kunne muligens være en fordel om fagbeskrivelsen presiserte at det kun er den forvaltningsrettslige delen av faget som ikke er en del av pensum.

I spørreundersøkelsen (under spørsmål 23) har en student kommentert at læringskravene er "så omfattende formulert at man like greit kunne skrevet "god forståelse av Bulls fremstilling av forsikringsretten"." Vi er ikke enig i denne kritikken. Tilbakemeldingen viser likevel at det kan være grunn til å bruke mer tid på å snakke om hva som ligger i læringskravene underveis i

forelesningsrekken. Dette vil forhåpentligvis kunne være klargjørende for studentene, og gi dem en forståelse av hvilke krav som stilles til dem.

4. Har du gjort noen endringer siden forrige periodiske evaluering? Hvilke?

Den største endringen er at det nå er tre forelesere, hvorav to er advokater som arbeider med forsikringsrett til daglig. Ved forrige periodiske emneevaluering hadde Kaja i to semestre undervist hele forelesningsrekken i forsikringsrett, mens hun de senere år kun har forelest 10 av totalt 20 undervisningstimer. Spørreundersøkelsen viser at studentene både er fornøyde med å ha flere forelesere og å bli undervist av praktikere. Dette er positivt. Etter vår mening blir undervisningsopplegget morsommere når flere har ansvaret for forelesningene.

Kaja har følgende kommentar til sin undervisning:

«Når det gjelder timene jeg har ansvaret arbeider jeg med en kontinuerlig videreutviklet av mitt eget opplegg. Mitt inntrykk er at studentene synes å være fornøyde med formatet på undervisningen og gruppens størrelse. Antall studenter som har fulgt forelesningene har ligget på mellom 20-30 både i denne perioden og i perioden frem til emneevalueringen i 2010. At gruppen er såpass liten gjør det mulig å involvere studentene mye i undervisningen gjennom diskusjoner og oppgaveløsning».

5. Forslag til forbedringer

En av studentene har gitt uttrykk for at det er synd at forelesningene ikke podcastes. Dette har også vært etterspurt i tidligere semestre. På bakgrunn av utviklingen er det naturlig å høre med alle foreleserne om de kan gjøre dette neste semester.

I utgangspunktet er det uheldig at jeg som ansvarlig faglærer ikke har undervist i faget pga. andre oppgaver. Nå går jeg også inn i en lenger periode med undervisningsfri pga. opptjent forskningstermin og helseproblemer. Kaja har gjort en utmerket jobb, men hun er ikke lenger ansatt på fakultetet. Vi har derfor satt i gang en prosess for å se om det er mulig å oppnå bransjefinansiering av en fast stilling i forsikringsrett. En del av ansvaret for en slik stilling vil være fagansvar for valgfaget i forsikringsrett.

I den utstrekning vi skal fortsette med flere forelesere bør vi videre sette opp et møte mellom foreleserne undervisningsstart der man kan utveksle erfaringer fra forrige semester og mulige forbedringer.

6. Gi en kort oppsummering av denne rapporten som skal publiseres på nettsidene til studentene.

Det er i år foretatt en periodisk emneevaluering av JUS5420. Grunnlagsmaterialet for rapporten er blant annet emnebeskrivelsen, statistikk over karakterer, frafall og klager, tidligere emnerapporter for emnet, og studenttilbakemeldinger/undervisningsevaluering av emnet. Våren 2017 var 51 studenter oppmeldt til eksamen. Dessverre var det bare 11 studenter som besvarte spørreundersøkelsen, hvilket innebærer at resultatene ikke nødvendigvis var representative.

Rapporten konkluderer med at læreboken, Han Jacob Bulls "Forsikringsrett", gir en god og oversiktlig fremstilling av pensum, og at majoriteten av studentene synes å være svært fornøyde med denne. Videre går rapporten gjennom undervisningsopplegget, herunder formatet, timeantall, spredning av semesteret med mer. Undersøkelsen viser at de fleste studentene har vært fornøyde med undervisningsopplegget, både mht. innholdet og det forhold at flere forelesere deler ansvaret for undervisningen. Det har også kommet inn forslag om forbedringer, først og fremst at forelesningene burde podcastes.

Periodisk emnerapport, Bygge- og entrepriserett, JUR 1220/JUS5220

1. Pensum, undervisning, ressurser og eksamen

Emnet tilbys både på bachelor- og masternivå på Masterstudiet i rettsvitenskap hver vår, og faget har også en del kandidater som ikke har juridisk fagbakgrunn. Den sistnevnte gruppen omfatter gjerne personer med tilknytning til bransjen, typisk med økonomisk eller ingeniørfaglig bakgrunn.

Pensumlitteraturen er sammenfallende for bachelor- og masternivå (Hagstrøm/Bruserud, *Entrepriserett*, Oslo 2014), med et tillegg for kandidater som tar faget på masternivå (Lasse Simonsens verk om bustadoppføringslova publisert på Gyldendal Rettsdata). Hovedlitteraturen er relativt oppdatert, da den stammer fra de senere årene. Det er videre planlagt å oppdatere og utvide hovedboken i løpet av noen få år. Hittil har tillegget som benyttes for kandidater på masternivå kun vært publisert elektronisk, noe en del av kandidatene har uttrykt frustrasjon over. Etter det jeg kjenner til er planen at dette blir publisert i ordinært papirformat innenfor en relativt kort tidshorisont.

Den gjennomførte undersøkelsen blant kandidatene viser at hoveddelen av studentene er fornøyd eller svært fornøyd med læremidlene (53,8 %), men dette er et av de punktene hvor det er mer blandende tilbakemeldinger fra studentene. Det er likevel slik at de mer konkrete tilbakemeldingene viser at det er ulike syn på hva som er bra og mindre bra. Forhåpentligvis vil de ovennevnte tiltakene bedre på situasjonen i løpet av en ikke alt for lang tidshorisont.

Undervisningen som gis er forelesningsbasert, og det ser ut til at kandidatene er relativt godt fornøyd med den – når det gjelder innholdet av undervisningen oppgir 93,1 % at de er fornøyd eller svært fornøyd. Det tilsvarende tallet for formen på undervisningen er 93,0 %. Enkelte har kommet med mer konkrete tilbakemeldinger, men her spriker tilbakemeldingene noe.

Forelesningene ble denne gangen avholdt i auditorium 13 i DM, og dette er et lokale med noen fysiske utfordringer. Dette bærer også studentenes tilbakemeldinger preg av. Hvor undervisningen kan avholdes er imidlertid avhengig av ledige lokaler til enhver tid. En del av studentene er ikke fysisk til stede på forelesningene, men følger forelesningene på podcast.

Eksamen er basert på fire timers skoleeksamen, og det har alltid blitt gitt teorioppgave. Tilbakemeldingene fra studentene er varierende, men det kan ha noe sammenheng med resultatet de oppnår. Flere ønsker seg praktikumsbaserte eksamener, og det bør vurderes å forsøke dette neste gang, eventuelt i kombinasjon med teori. En endring i så henseende vil bli vurdert, se nedenfor. Enkelte har også gitt tilbakemelding om at de synes en fire timers eksamen er for lite, og det er for så vidt noe som har noe for seg.

2. Formulering av læringsubytte og læringskrav

Det er ingen tilbakemeldinger som tyder på at formuleringen av læringsutbytte trår feil og læringskravene antas å treffe bra.

3. Emnebeskrivelse mv.

Det er ikke mottatt kommentarer som skulle tilsi at emnebeskrivelsen ikke er dekkende.

4. Endringer siden forrige evaluering.

Jeg kjenner ikke til at det er foretatt evaluering av emnet tidligere. Når jeg overtok faget og innførte undervisning våren 2013, hadde det ikke vært gitt undervisning på mange år. Læringskravene og angitt pensum ble da vesentlig revidert, da disse dels ikke var i henhold til gjeldende regelverk og dels fremstod som utdaterte. Våren 2015 ble det innført oppdaterte læremidler.

5. Forslag til forbedringer

Pensumsituasjonen blir forbedret innen en ikke alt for lang tidshorison.

Det fysiske læringsmiljøet må søkes bedret, og lokaler som auditorium 13 bør unngås.

Det vil bli vurdert om eksamensformen bør endres noe, for eksempel i form av et større innslag av praktikumsoppgaver.

6. Oppsummering

Pensumsituasjonen i faget er planlagt bedret i løpet av en ikke alt for lang tidshorison, og det planlegges å få et noe større praktikumspreg på eksamen neste gang, dvs. våren 2018. Kandidatene virker for øvrig relativt godt fornøyd med undervisningen og dens innhold. Hovedtrekkene i denne planlegges derfor videreført. Det fysiske læringsmiljøet bør bedres, idet auditorium 13 er lite egnet.

Oslo, 13. september 2017

Herman Bruserud

Dato: 24.09.2017

Periodisk emneevaluering for JUS5450 Marine Insurance, våren 2017 (NIFS).

Det er ikke gjort emneevaluering av JUR1450 Marine Insurance (BA) fordi ingen studenter på bachelornivå (JUR1450) møtte til eksamen vår 2017 og ingen av disse studentene har besvart undersøkelsen

Marine Insurance Law ble opprettet i 2007 fordi flere av studentene på LLM programmet i maritime law ved instituttet etterpurte mer undervisning i sjøforsikring. Opprinnelig inngikk kurset også i etter- og videreutdanningsprogrammet Marine Insurance and Risk Management (MIRM), men dette programmet ble lagt ned i 2012. Emnet er i dag et regulært valgemne innenfor fakultetets valgmenportefølje, men det er hovedsakelig de internasjonale LLM studentene på instituttets LLM program som tar det. Det er også enkelte BA studenter som følger undervisningen, men denne gruppen var liten våren 2017. Våren 2017 var det 18 studenter som tok eksamen i emnet. Dette er samme antall som i 2012.

Grunnlagsmateriale for den periodiske emnerapporten 2017

Den følgende emneevalueringen bygger på studentevalueringen som var åpen for studentene våren 2017. Kun 4 av totalt 18 (22%) studenter som tok eksamen våren 2017 har svart på undersøkelsen. Svargruppen utgjør 19 % av de 21 som var oppmeldt. Svarprosenten og antallet svar er for lite til at resultatene kan sies å være representative. De 4 studentene som har besvart undersøkelsen er LLM studenter (ingen studenter fra master i rettsvitenskap har besvart undersøkelsen). Svarene korresponderer til en viss grad med tilbakemeldinger instituttet har fått direkte fra studentene og det inntrykket forelesere og administrative har av emnet.

Alle 4 opplyser at de har deltatt i undervisningen og slik sett er de "kvalifiserte" til å gi en vurdering av det undersøkelsen spør etter.

Rapporten bygger videre på FS-rapport 754.001 som gir en statistikk over karakterer, frafall og klager. Den foregående periodiske evalueringen ble foretatt i 2012. Da var det 10 av totalt 27 (litt over 1/3) studenter som svarte på studentundersøkelsen som ble sendt ut. Rapporten fra 2012 er brukt som sammenligningsgrunnlag og for å vise til endringer som er blitt gjort underveis de siste fem årene.

Forelesningsserien er delt over forskjellige forelesere. Underveisevaluering er ikke hensiktsmessig med en slik oppdeling. Jeg hadde imidlertid en spørsmål og svar sesjon som oppsummering etter forelesningsserien og forhørte meg om erfaringene da. Inntrykket var at de hadde fått med seg mye av stoffet og var rimelig fornøyd med forelesningene.

1. Gi en vurdering av:

1.1 Pensum – Innhold og omfang

Pensum for kurset er Wilhelmsen/Bull, Handbook on hull insurance, Wilhelmsen/Bull, Cargo insurance og Stang Lund, Loss of hire insurance. Sidetallet ligger totalt på normalt nivå for et 10 vt valgfag. Handbook on Hull insurance ble revidert i løpet av 2016. Ny versjon ble publisert våren 2017, men studentene fikk en midlertidig utgave ved semesterstart. Det kommer ny utgave av loss of hire insurance høsten 2017, men den tidligere utgaven har fungert helt tilfredsstillende. Det er ikke skjedd endringer i vareforsikring etter at denne boken ble skrevet.

I sluttkommentarene til undersøkelsen under spørsmål om kursinformasjon sier en student at emnet har større og mer oppfattende pensum sammenlignet med de andre maritime law emnene. Det gis også uttrykk for at pensum burde reduseres hvis faget fortsatt kun skal gå over ett semester (10 studiepoeng). Lignede kommentar ble også nevnt i rapporten fra 2012. En student uttrykker videre at han/hun synes pensum blir så stort og omfattende at emnet bare gir et overblikk, i motsetning til å gå i dybden på de forskjellige typer avtaler. Denne kandidaten peker særlig på «Commentary» og «Handbook in marine insurance».

Jeg er ikke enig i dette. «Commentary» som kandidaten refererer til er ikke pensum, men omfattende motiver som kan brukes som oppslagsverk etter behov. Den sentrale boken er Handbook on hull insurance, som går i dybden for den viktigste forsikringsavtalen og også er vesentlig for forståelsen av de andre forsikringsformene. Det er ikke tale om «oversiktsbøker».

50 % er fornøyd med det akademiske innholdet, 25% er litt fornøyd og 25 % litt misfornøyd. Spesifikt nevnes det at det er synd at pensum ikke dekker «P&I» forsikring. Pensum gir en kort oversikt over P&I forsikring, men for øvrig er dette temaet bevisst tatt ut fordi det i stor utstrekning bygger på engelsk bakgrunnsrett og derfor er komplisert i forhold til de øvrige bransjene. Det finnes heller ikke en velegnet lærebok i P&I forsikring, og pensumkvoten er som nevnt også sprengt. Dette ble forklart i introduksjonsforelesningen, men det kan presiseres tydeligere i fremtiden.

Tilbakemeldingen fra studentene under forelesningene var at pensumets innhold og omfang var adekvat.

1.2 Undervisning

Undervisningsformen er i dag vanlige forelesninger med i alt 22 timer. Trine-Lise Wilhelmsen har 14 timer, mens 8 timer er fordelt mellom advokater fra advokatkontorene (har vekslet mellom forskjellige advokater fra Thommessen og Wikborg Rein) eller forsikringsbransjen (Sveinung Måkestad fra Gard).

Selv bruker jeg en omfattende ppt presentasjon som legges ut på nettet i god tid og justeres etter behov. I tillegg hadde vi som nevnt en avsluttende sesjon med spørsmål og svar.

Undervisningen kombinerer teoretisk gjennomgang med små oppgaver som studentene diskuterer i timene. Den siste timen brukes til å gjennomgå en oppgave. De jobber da først i grupper og deretter har vi felles gjennomgåelse. Siste gang brukte vi fjorårets eksamensoppgave, og dette var de veldig fornøyd med. Mitt inntrykk er at studentene er

fornøye med vekslingen mellom teori og praktiske oppgaver og også veldig fornøye med bruken av praktikere i undervisningen.

Dette bekreftes til en viss utstrekning av undersøkelsen, hvor resultatet er at 100% av de som svarte er fornøye med undervisningsmetodene på forelesningene (75% *fornøye*, 25% *noe/litt fornøye*). Studentene (100%) svarer også at de synes det fungerer bra å ha forskjellige forelesere. Samtlige (100%) er svært fornøye med praktikere som forelesere. Presentasjonen/forelesningen til Sveinung Måkestad fra Gard (4 timer om loss of hire forsikring) ble spesielt fremhevet som vært god.

1.3 Ressurser og infrastruktur

Instituttet har ikke fått noen negative tilbakemeldinger om de fysiske rammene for kurset.

Undervisningen legges som regel til auditoriene i Domus Academica og disse fungerer meget bra. Dette gjelder for mine forelesninger og forelesningene til Sveinung Måkestad. De fire timene som undervises av advokater fra et eksternt advokatkontor legges til dette kontoret og tas som en lenger økt over en dag med noe bevertning. Tilbakemeldingene på dette har vært gode.

Det benyttes i liten grad audiovisuelle hjelpemidler utover videokanon og ppt-fremvisninger. Utstyret fungerer som regel tilfredsstillende.

1.4 Eksamen

Eksamensformen er 4 timer skriftlig eksamen på PC som for de aller fleste valgemner på fakultetet. Studentene har skrevet på PC siden våren 2015. Andre eksamensformer på emnet har ikke vært benyttet.

Oppgaven utformes normalt som en relativt stor praktisk oppgave med en del helt konkrete spørsmål (felles for bachelor og master nivået), og en mindre teoretisk eller praktisk oppgave som hovedsakelig har karakter som kontrollspørsmål og bare gjelder master nivået.

I studentundersøkelsen er 50 % «very satisfied» og 50 % «satisfied» med eksamensformen. I kommentarfeltet har en student skrevet at praktiske eksamensoppgaver er den beste formen for eksamensevaluering.

2. Gir læringsutbytteformuleringene i emnebeskrivelsen en god beskrivelse av hva studentene skal kunne etter avlagt eksamen?

Dagens beskrivelse av læringsutbyttet er som følger:

«You will learn how the marine insurance market is organized in different types of contracts and what is covered under these contracts. You will also learn what kind of issues the insurance contracts address. The aim is a good understanding of the concept of marine insurance and the content of a marine insurance contract».

Vår oppfatning er at beskrivelsen på nettsiden er grei og vi har ikke fått noen negative kommentarer på dette punkt. I studentundersøkelsen er 100% av de som svarte fornøyd med kursinformasjonen. Dette tyder på at studentene mener det er godt samsvar mellom beskrivelsen og det de lærte på kurset. 100% mener også at materialet på leselisten er adekvat for å nå læringsmålet for faget.

3. Fungerer emnebeskrivelsen tilfredsstillende?

3.1 Statistikk over karakterer, frafall og klager

Ifølge statistikken var 21 studenter oppmeldt til undervisning og til eksamen. 18 møtte til eksamen og alle bestod. Det var altså kun 3 som ikke møtte. Tallene tyder på at de som melder seg på kurset har et realistisk bilde av hva de går til. Karaktersnittet lå på C ved forrige evaluering, men ligger på B for våren 2017, og karakterene fordeler seg på begge sider av skalaen i en jevn kurve. Dette tyder også på at de som melder seg på emnet har en realistisk forventning til vanskelighetsnivået på kurset. 100% av de som deltok i spørreundersøkelsen var på masternivå. Det var noen BA studenter som deltok på forelesningene, men disse tok ikke eksamen.

2 studenter klagde på eksamensresultatene på Marine Insurance i år. Begge vedtakene var til gunst for studentene. Dette stemmer med tidligere semestre, og ligger innefor normalen i forhold til klager på andre valgemner.

3.2 Tilbakemeldinger til lærere og administrasjon

Vi har ikke fått tilbakemeldinger om at beskrivelsen som ligger ute på nettet ikke samsvarer med det studentene har blitt undervist i.

3.3 Tilbakemeldinger på informasjonen/veiledningen studentene får om emnet

Studentundersøkelsen fra vårsemesteret tilsier at informasjonen som ligger ute på nettet samsvarer med krav til kunnskapsnivå og faktisk innhold. 100% av de som svarte var fornøyd med tilgjengeligheten av kursinformasjon for emnet. Samtlige var også svært fornøyde med kvaliteten av kursinformasjonen.

3.4 Hvordan emnet fungerer i emnegruppene det inngår i

Emnet er et regulært valgemne innenfor fakultetets valgemneportefølje, men det fungerer i hovedsak som et valgemne for LLM graden i Maritime Law. Sjøforsikring er en sentral del av faget sjørett, og emnet gir derfor et godt supplement til de to hovedkursene i sjørett (kontrakter og ansvar/forsikring). De aller fleste LLM studentene tar dette faget som et av valgemnene i LLM graden. Våre undersøkelser viser at mange studenter nettopp velger vårt LLM program på grunn av muligheten for å kunne studere sjøforsikring hos oss. Kjernen i

pensum er Den Nordiske Sjøforsikringsplanen, og denne planen brukes ikke bare som avtaledokument i de nordiske landene, men også i stor utstrekning internasjonalt.

Emnet inngår også som en del av fagprofilen «Skipsfart og offshore» for studentene på master i rettsvitenskap (på 4. og 5. studieår kan studentene på master i rettsvitenskap velge å spesialisere seg innenfor et fagområde ved å velge en profil). Det er imidlertid få masterstudenter som tar faget og ingen av disse har svart på undersøkelsen. Det er derfor vanskelig å si noe om hvordan emnet fungerer i denne sammenhengen.

3.4 Om emnet er riktig plassert med hensyn til nivå/anbefalt semester

Emnet inngår som et valgemne på femteavdeling i den norske mastergraden i rettsvitenskap og som et valgemne på LLM programmet i Maritime Law. Vi mener det er riktig å ha dette emnet i det andre semesteret på LLM graden. Det er et kurs som har høy vanskelighetsgrad og bygger videre på temaer fra kurset i JUS5402 Maritime Law: Liability & Insurance.

3.5 Om emnet er riktig definert med hensyn til anbefalte/påkrevde forkunnskaper.

Vi har ikke informasjon som tilsier noe annet.

4. Er det gjort noen endringer siden siste periodiske evaluering?

Den eneste endringen siden den siste periodiske evaluering i 2012 er at hovedboken i pensum er i revidert. For øvrig er pensum, undervisningstimer og organiseringen av undervisningen den samme som tidligere. Nytt av året er en spørsmål og svar sesjon rett før eksamen, men dette var et tiltak som ble gjort på forespørsel og er ikke lagt ut som et fast tilbud.

5. Forslag til forbedringer

Etter min mening fungerer dette emnet godt med det opplegget som er etablert og med de rammene som følger av antall pensum sider og antall forelesninger. En forbedring i forhold til fremtidige semestre er at læreboken i loss of hire forsikring er revidert.

6. Gi en kort oppsummering av denne rapporten som skal publiseres på nettsidene til studentene.

Det er i år foretatt en periodisk emneevaluering av JUS5450. Grunnlagsmaterialet for rapporten er blant annet emnebeskrivelsen, statistikk over karakterer, frafall og klager, tidligere emnerapporter for emnet, og studenttilbakemeldinger av emnet. Våren 2017 var 21 studenter oppmeldt til eksamen. Dessverre var det bare 4 studenter som besvarte spørreundersøkelsen, hvilket innebærer at resultatene ikke nødvendigvis eaar representative.

JUS5450, Marine insurance, er et vanlig valgfag på fakultetet men fremstår først og fremst som et valgfag for LLM Programmet i Maritime Law ved Nordisk institutt for sjørett. Det utgjør et supplement til de to sentrale sjørettsfagene (kontrakter og ansvar/forsikring). Rapporten gjennomgår pensum, undervisning, eksamen, infrastruktur og læringsbeskrivelse. Pensum fremstår som adekvat og oppdatert selv om enkelte studenter synes det er for omfattende. Det fremgår videre at studentene synes å være fornøyd med undervisningsopplegget og særlig med bruk av praktikere i undervisningen. Videre er de fornøyd med eksamen i form av praktisk oppgave. Det synes også som læringsutbytteformuleringene og emnebeskrivelsen fungerer tilfredsstillende.

Trine-Lise Wilhelmsen
Emneansvarlig JUS5450/JUR1450 Marine Insurance

Sara Tesfai
Studiekonsulent

NIFS

Emnerapport JUR1820/JUS5820 PATENT OG VAREMERKERETT

Valgfag tilbys på 3. og 5. studieår.

Ansvarlig faglærer: Inger Berg Ørstavik, andre faglærere Harald Irgens-Jensen, Ole-Andreas Rognstad (underviste ikke vår 17).

Antall studenter: V17: 63, V16: 70, V15: 60, V14: 70 (både MA og BA studenter)

Vedlagt rapporten er:

- Emnebeskrivelse
- Rapporter over gjennomføringsfakta
- Studentevaluering

1. Pensum, undervisningsopplegg og eksamen

a. Pensum

Studentene leser (deler av) Are Stenviks, Patentrett og Lassen/Stenvik, Varemerkerett. Begge bøkene, særlig varemerkeretten dekker læringskravene godt, men har mye petitstoff og går ofte utover læringskravene. Studentene er fornøyde med patentrettsboken, men synes det er vanskelig å skille det vesentlige fra det mindre viktige stoffet i varemerkeboken.

Jeg har supplert med norsk og dansk tillegglitteratur. Annen norsk litteratur dekker ikke læringskravene (er for oversiktlig), eller er artikler som går lenger enn læringskravene. Den danske litteraturen er relevant, men oppfattes som mindre tilgjengelig av noen studenter, og jeg tror ikke studentene benytter seg av den muligheten. Det finnes ikke alternativ norsk litteratur. Jeg vil se om det er mulig å angi flere artikler som tillegglitteratur, særlig i varemerkerett.

b. Undervisning

JUR1820/JUS5820 går hvert vårsemester. Faget har 10 doble forelesningstimer som går en gang per uke gjennom semesteret. Forelesningstiden fordeles likt mellom patentrett og varemerkerett (5+5). Forelesningene er felles for studenter på BA og MA nivå.

De siste semestrene har undervisningen gått i Auditorium 14, DB, torsdager 0815 -10. Vi lager podcast av stort sett alle forelesningene, med unntak av diskusjon av praktiske oppgaver.

Studentene er lite fornøyd med lokalet fordi det er gammeldags, ukomfortabelt og lite egnet for pc bruk/notater. Vi ber om å få et annet lokale for vår 18, men må ha lokale med tilgang til podcast.

Ca 30 studenter har fulgt undervisningen i forelesningssalen, mens mange oppgir at de stort sett benytter podcast, og mange uttrykker uansett at podcast er viktig for deres læring.

Studentene er fornøyd med undervisningen. Studentene etterlyser mer tid til oppgaveløsning under kurset og bedre tilgang til tidligere eksamensoppgaver og sensorveiledninger eller mønsterbesvarelser.

Tidligere eksamensoppgaver er publisert på nett, sammen med sensorveiledninger når det er utarbeidet slike. Det er kun gjort de siste to årene. For vår 18 vil jeg lage noen flere mindre oppgaver

som kan gjennomgås i forelesningene. Det ville også være fint om vi kan filme noen grunnleggende temaer, slik at det kan frigjøres tid i klasserommet til diskusjon, gjennomgang av dommer eller oppgaver. Det er veldig stramt tidsskjema å gå gjennom to fag på 5 doble forelesningstimer.

Studentene ønsker også enten oppgaver med løsning og/eller mulighet for å levere fakultetsoppgave.

c. Eksamen

4 timer skoleeksamen. Det har vært gitt både praktikum og teori, ofte en kombinasjon.

Studentundersøkelsen er gjennomført etter eksamen, men før sensur. Studentene er gjennomgående litt frustrert fordi det de prøves i på 4 timer på eksamen ikke kan være representativt for alt de har lært gjennom hele semesteret. Flere har ønsket både skoleeksamen og hjemmeeksamen eller obligatorisk innlevering underveis.

Skoleeksamen tester ikke alt læringsutbyttet. Andre eksamensformer krever mer ressurser. Etter min mening ligger faget godt an for å teste studentene gjennom en innlevert oppgave som alternativ til skoleeksamen eller som hjemmeeksamen, og jeg ser gjerne på mulighetene for det.

2. Læringskravene

Jeg mener formuleringen av læringsutbyttet i emnebeskrivelsen godt dekker det studentene skal kunne til eksamen.

3. Fagenes innhold – emnebeskrivelsen

Eksamensstatistikken er forskjellig for MA og BA studentene.

JUR1820 (BA) viser at 28 studenter tok eksamen. Av disse var 17 programstudenter på 3 studieår, 1 fra kriminologi, og 10 studenter uten opptak på rettsvitenskap. Emnet er tilgjengelig som enkeltemne for studenter fra andre fakulteter, her var det 47 oppmeldte, men altså kun 10 som møtte til eksamen. (kun 2 som ikke møtte blant programstudentene). Snittkarakteren er C, det er god spredning på karakterene, flest B, men nokså mange D og E. 2 klager.

JUS5820 (MA): 35 tok eksamen, i tillegg 14 oppmeldte som ikke møtte. Snittkarakter C, karakterene fordeler seg normalt på skalaen. 7 klager.

Faget inngår i fagprofilen Marked, innovasjon, konkurranse.

4. Forslag til forbedringer

Supplere den anbefalte tillegglitteraturen, først og fremst gjennom å vise til flere norske artikler, særlig i varemerkeretten.

Undervisningen kunne med fordel utnyttes litt annerledes, gjerne ved å gjøre opptak av grunnleggende emner på film, slik at mer av forelesningstiden kan brukes til gjennomgang av saker og oppgaver.

Jeg leser studentundersøkelsen slik at studentene ikke synes de får nok eksamenstrening. Jeg vil se på oppgavene som brukes på kurset, også å bruke flere småoppgaver. De oppgavene som brukes i

dag er tilpasset det praktiske liv, men mindre beskrivende for den realistiske situasjonen på eksamen. Dette kan suppleres.

Med noe mer ressurser, mener jeg faget ligger godt an til å gjennomføre eksamen som et seminar på MA nivå. Da kan studentene for eksempel levere inn en hjemmeoppgave, og så presentere denne muntlig i seminargrupper for hverandre, 15-20 min på hver med spørsmål fra lærer og medstudenter. Hvor praktisk gjennomførbart det er, avhenger av antall studenter. Karakteren kan da settes sammen av hjemmeoppgaven og den muntlige presentasjonen.

5. Oppsummering av rapport for publisering på fagets nettsider

Emnet JUR1820/JUS5820 Patent- og varemerkerett ble evaluert våren 2017. Evalueringen viser at studentene jevnt over er fornøyd med undervisningen, men at det er ønskelig med mer eksamenstrening. Vi vil søke å bruke mer tid på kurset til diskusjon av oppgaver. Vi vil også se på litteraturlisten og supplere med artikler som kan gi alternative innfallsvinkler til enkelte temaer innenfor fagene.

11.09.2017 Inger B. Ørstavik

JUS5930 Comparative Public Law - *Emnerapport*

Introduction

JUS5930 Comparative Public Law was taught for the second time in Spring 2017. It was approved by PMR in 2013 (after a proposal by Iris Nguyen Duy) and Malcolm Langford took over from Cecilia Bailliet as formal course coordinator in late 2016. Approximately twenty students attended lectures and seventeen took the home exam. This is a 50% increase from Spring 2016 and much of it came from Norwegian students choosing the course for the first time.

JUS5930 aims to provide a critical understanding of the main ideas, issues, trends and methods in the field of comparative public law. The website for the course states that it “will present a survey of the major themes in comparative public law and compare leading legal families and traditions” in the “field of Constitutional and Administrative law”. The course is also a compulsory course in the new comparative law profile in *Master i Rettsvitenskap*.

1. Evaluation

Only one evaluation was given by a student so this report is based on the course coordinator’s own reflections.

Pensum

The course was very strongly focused on constitutional law and partly on administrative law. While this focus is indicated clearly in the course description, a number of mid-term evaluations in 2016 questioned whether the title of the course is misleading. One student commented that the course could be renamed ‘Comparative Constitutional Law’. In 2017, changes were made to include environmental and tax law and greater attention was given to comparative method, as this was an essential part of the exam.

Teaching

The teaching methods were varied and included: (1) lecturing (2) group work; (3) group and individual student presentations; (4) a mock constitutional convention; (5) short films (6) interactive digital methods such as mentimeter.

The course drew partly on other lecturers than the course coordinator. This included Iris Nguyen-Duy (horizontal division of powers), Christoffer Eriksen (globalisation), Johann Ruben Leiss (German and EU law), Linn-Anker Sørensen (tax law) and Dina Townsend (environmental law).

Resources

The room is perhaps too large for this class.

Exam

A home exam was used which seemed to function well. Students had to choose a question from six. Each question required knowledge of two different areas of the course, with a sub-question that

required a philosophical or empirical perspective. Informal feedback indicated students appreciated the opportunity to do original research and this was a reason that there was interest from Norwegian students.

Seventeen students took the exam and the students performed relatively well. Questions reflecting discussions around the Trump administration (impeachment) and Brexit (use of referendum) were very popular this year. There was one formal complaint on the exam.

Level

The level is perfect for 4th and 5th year students as it presumes familiarity with at least one legal or political system.

Prerequisites

The current prerequisites are too narrow. This course could be easily taken by social scientists at the University (particularly political scientists). There are two similar comparative law courses at the University of Bergen in which half the students come from the Department of Comparative Politics (and perform very well). Moreover, the course is appropriate for all students taking the Master in Human Rights and Theory and Practice as well as the Master in Legal Sociology. Comparative public law always involves a philosophical and social science dimension, and legal students do not necessarily have a comparative advantage in studying this topic.

Therefore, the following group of students should be added to the prerequisite list: ***“Admitted to a Master’s Programme at the University of Oslo in the following disciplines: political science, sociology, history, philosophy and human rights.”*** This was also requested last year but was not implemented.

4. Changes since the last evaluation

Changes indicated above.

5. Proposal for Change

The main proposed changes are:

- 1) More time devoted to interactive discussion and group work.
- 2) Incentives to better do reading in advance will be considered.
- 3) Change to a smaller room in order to enable better student participation.
- 4) Opening of the course to students undertaking masters’ degrees in political science, sociology, history, philosophy and human rights at the University of Oslo.

6. Short Summary

JUS5930 Comparative Public Law has received a growth in numbers and continues to experiment with the appropriate balance of topics. Proposed changes from 2018 include a greater focus on interaction and group work.

Periodisk emneevaluering JUS1504/5504

Konflikthåndtering

Av professor Sverre Blandhol, fagansvarlig

Dato: 17. oktober 2017

Grunnlag for emneevalueringen

Det vises til emnebeskrivelsen for emnet/emnene, statistikk over karakterer, samt studentevalueringen som er gjennomført.

Dette er den andre periodiske emneevalueringen som gjennomføres for dette emnet. Den første emneevalueringen ble gjennomført høsten 2016.

Undervisning og pensum

Valgemnet ble våren 2017 gjennomført for andre gang, med en dobling av antall studenter som gjennomførte, i alt var det 120 studenter som tok eksamen i emnet (1504 og 5504 kombinert).

Studentevalueringen viste at over 80 % av studentene var svært fornøyd eller fornøyd med innholdet i undervisningen, over 80 % av studentene var svært fornøyd eller fornøyd med formen på undervisningen, og 76,8 % av studentene var svært fornøyd eller fornøyd med hovedlitteraturen og tillegglitteraturen i emnet/emnene. Alt i alt må man kunne si at studentenes evaluering av undervisning og læremidler er meget positiv. Fra kommentarene nevnes at mange uttrykker stor tilfredshet med bruken av podcast i undervisningen.

Våren 2017 ble undervisningen holdt av eksterne lektorer, psykolog Torbjørn Buer og advokat Roar Thun Wægger. Samtidig ble podcast fra Blandhols forelesninger våren 2016 lagt ut på nytt. Det ser ut til at denne kombinasjonen har fungert godt for studentene.

Som fagansvarlig holder jeg på med en plan for å lage bedre podcast og videoopptak som tas opp på forhånd og gjøres tilgjengelig i fronter. På den måten vil vi kunne gå enda lenger i retning av å gjøre selve undervisningen mer casebasert, aktuell og diskuterende. Studentene vil da kunne lese hovedlitteraturen og se/høre innspilte foredrag for å få innføring i fagets begreper og teorier, og på forelesningene/undervisningene delta mer aktivt i analyse og diskusjon.

Med 20 timer undervisning og opptil 70 aktive studenter er det mulig å gjøre undervisningen interaktiv til en viss grad, ved hjelp av slike metoder. Dette er noe vi jobber aktivt med og er spent på å se implementeringen av.

Hovedlitteraturen er Blandhols bok *Konfliktanalyse*. Denne er valgt fordi den gir en samlet fremstilling av viktige deler av konfliktteorien, er relativt ny (2014) og dermed oppdatert og er skrevet på norsk. Evalueringen tyder på at studentene i all hovedsak er fornøyd med denne boken.

Vinteren og våren 2018 arbeider Blandhol med en andre utgave av denne boken, som vil ta for seg større deler av konflikthåndtering ved siden av delene om konfliktanalyse. En slik ny utgave, som

etter planen vil bli utgitt høsten 2018 vil redusere behovet for den engelskspråklige læreboken, som noen studenter finner vanskelig.

Det er imidlertid ikke noe mål helt å fjerne engelskspråklig litteratur i emnet. Men med en fyldigere og enda mer dekkende hovedbok vil det være mulig å supplere med aktuelle artikler og andre tekster, som trolig vil kunne gjøres tilgjengelig for studentene i læringsplattformen (rettigheter må avklares, men det ser ut til ut fra foreløpige undersøkelser å være gode muligheter for dette).

Sammen med Torbjørn Buer og Roar Thun Wægger arbeider Blandhol også med en innføringsbok til emnet, *Konflikthåndtering i et nøtteskall*, som også etter planen vil utgis høsten 2018.

Som nevnt er planen å gjøre undervisningen mer casebasert, med større vekt på diskusjoner av konkrete konflikter. Det vil gjøre det mulig å innrette undervisning og eksamen mer likt, slik at det blir bedre samsvar mellom innholdet i undervisningen og det studentene prøves i på eksamen. Tanken er å bruke caser som utgangspunkt også for noen eksamensoppgaver, litt lignende – men også nokså forskjellig fra – bruken av praktikum i juridiske oppgaver.

Det har vært uttrykt savn av skrivetrening i faget. Det vil ikke være mulig med dagens ressursituasjon å gi studentene oppgaver som kan innleveres og rettes av faglærer. Det som har vært brukt, og som fungerer relativt bra, er å la studentene skrive korte tekster, og la dem rette hverandres oppgaver. Dette vil vi fortsette med.

Det ville imidlertid også være en klar forbedring dersom det var mulig å tilby seminarundervisning med fokus på diskusjon og skriving av oppgaver. Eventuelt kunne det brukes en eller to undervisningsassistenter som kunne bistå med oppgaver. Det kunne også være aktuelt å honorere forelesere/faglærere for retting av et visst antall innleverte oppgaver. Slike tiltak ville kunne forbedre kvaliteten på undervisningen i markant grad. Det er imidlertid på det rene at det ville ha kostnadmessige konsekvenser.

Undervisningen ble holdt i auditorium 14, som etter det vårens forelesere formidler, fungerte bra for formålet.

Eksamensordningen er lagt opp som fire timers skoleeksamen, av hensyn til ressursituasjonen. Det ville være sterkt ønskelig på sikt å introdusere en annen og/eller supplerende evalueringsform. Med en mer casebasert undervisningsform og noen innleveringer av skriftlige besvarelser, ville det være mulig å gå over til en evalueringsform lik den som brukes på JUS5070 Forhandlinger, der 25 % av karakteren baseres på aktivitet i timene, 25 % av karakteren baseres på skriftlige innleveringer, og 50 % baseres på den skriftlige eksamen. En slik ordning forutsetter obligatorisk deltakelse på minimum 80 % av undervisningen. Det ville også forutsette at det settes et tak på antall deltakere, f. eks. tilsvarende kapasiteten i auditorium 14 (80 deltakere?). Det ville endelig forutsette at faget tildeles minst en undervisningsassistent, og at arbeidet med en slik evaluering underveis også godtgjøres tilsvarende arbeidet med å rette kursoppgaver e.l.

Emnebeskrivelsen

Emnebeskrivelsen gir en tilfredsstillende beskrivelse av læringsmålene.

Forslag til forbedringer

Som nevnt i teksten ovenfor foreslås følgende forbedringer av undervisningen:

- Lage podcast og videoopptak som tas opp på forhånd og gjøres tilgjengelig i læringsplattformen, slik at undervisningstiden kan brukes til interaktiv diskusjon av caser og teorier.
- Gjøre undervisningen mer casebasert, med større vekt på diskusjoner av konkrete konflikter
- Gi studentene oppgaver som kan innleveres og rettes av faglærer, og honorere forelesere/faglærere for retting av et visst antall slike innleverte oppgaver.
- Med en mer casebasert undervisningsform og noen innleveringer av skriftlige besvarelser, ville det være mulig å gå over til en evalueringsform lik den som brukes på JUS5070 Forhandlinger, der 25 % av karakteren baseres på aktivitet i timene, 25 % av karakteren baseres på skriftlige innleveringer, og 50 % baseres på den skriftlige eksamen. En slik ordning forutsetter obligatorisk deltakelse på minimum 80 % av undervisningen. Det ville også forutsette at det settes et tak på antall deltakere, f. eks. tilsvarende kapasiteten i auditorium 14 (80 deltakere?). Det ville endelig forutsette at faget tildeles minst en undervisningsassistent, og at arbeidet med en slik evaluering underveis også godtgjøres tilsvarende arbeidet med å rette kursoppgaver e.l.

Oppsummering til publisering på nettsidene

JUS1504/5504 har blitt et av de mest populære valgemnene som tilbys ved Det juridiske fakultet, med 120 studenter som avla eksamen våren 2017.

Studentevalueringen viste at over 80 % av studentene var svært fornøyd eller fornøyd med innholdet i og formen på undervisningen, og at mer enn 76 % av studentene var svært fornøyd eller fornøyd med hovedlitteraturen og tillegglitteraturen i emnet/emnene.

Faget vil utvikles videre med økt innslag av audiovisuelle virkemidler og bruk av caser i undervisningen.

Periodisk emnerapport 2017 JUS5102 KRIMINOLOGI

1. Gi en vurdering av:

- Pensum (innhold, omfang).

Pensum ble vesentlig endret fra 2016 til 2017, og jeg gikk tilbake til opptrykk av kompendium. Dette muliggjorde tekster som per i dag ikke er elektronisk tilgjengelige, og det muliggjorde i tillegg flere norske tekster. Mitt inntrykk er at pensum har fungert godt. Evalueringen viser også at studentene er fornøyde (men få har svart, kun 12, så her må vi ta forbehold). Hvis emnet skal fortsette, vil det være naturlig med ny pensumendring, da vi nå har fått en ny norsk lærebok i kriminologi.

- Undervisning (undervisningsformer, timeantall, spredning over semesteret, obligatoriske aktiviteter, kvalifiseringsoppgaver).

10 forelesninger. 7 av forelesningene ble holdt av faglærer, de resterende av lærere med spesialkompetanse på temaet.

Det var gjennomgående svært dårlig oppmøte på forelesningene. På en av forelesningene møtte ingen, på de resterende var det under 10, på flere kun 4-5 studenter. Forelesningene ble podcastet. Det var 63 undervisningsmeldt, 56 eksamensmeldt, av disse møtte 33, 4 leverte legeerklæring.

Evalueringen gir ingen svar på hvorfor det var så dårlig oppmøte på forelesningene, undervisningen får god evaluering. Det dårlige oppmøtet påvirker undervisningen negativt, og det bør vurderes om man skal gå vekk fra forelesningsformen når det er så få som møter opp.

Ressurser og infrastruktur (undervisningsrom, audiovisuelle hjelpemidler, bibliotekressurser m.m.).

På grunn av mange påmeldte på emnet ved semesterstart ble undervisningen lagt til aud 7, DN. Det hadde vært en fordel med et annet undervisningsrom når man ser det dårlige oppmøtet.

- Eksamen (eksamensordning, vurderingsform).
Skoleeksamen. Fungerer fint.

2. Gir læringsutbytteformuleringene i emnebeskrivelsen en god beskrivelse av hva studentene skal kunne etter avlagt eksamen?

Ja

3. Fungerer emnebeskrivelsen tilfredsstillende? Sjekk følgende:

- Statistikk over karakterer, frafall og klager.

Karakterene fordeler seg jevnt, med lav strykprosent. 5 av 33 klagde på karakteren.

- Tilbakemeldinger til lærere og administrasjon.

Jeg har kun registrert positive tilbakemeldinger

- Tilbakemeldinger på informasjonen/veiledningen studentene får om emnet.
Jeg har kun registrert positive tilbakemeldinger

4. Har du gjort noen endringer siden forrige periodiske evaluering? Hvilke?
Pensumendringer (se over)

5. Forslag til forbedringer.
Hvis det fortsetter med dårlig oppmøte på forelesninger, bør undervisningslokalet og –formen endres til seminarundervisning i et egnet lokale. Podcast vil da bortfalle.

6. *Gi en kort oppsummering av denne rapporten som skal publiseres på nettsidene til studentene.*
Studentene gir god evaluering av emnet, men få møter opp på forelesning og mange velger podcast. Undervisningslokale og –form bør endres hvis tendensen fortsetter. Strykprosenten er lav. En nylig utgitt lærebok i kriminologi vil gjøre pensum mer oppdatert og relevant.

HUMR5145 Human Rights in Asia

Innledning

Periodiske emneevalueringer er en del av UiOs kvalitetssystem, og systembeskrivelsen for kvalitetssystemet gir mer utfyllende informasjon om evalueringene. Evalueringene skal dokumenteres i en periodisk emnerapport.

Grunnlagsmateriale for den periodiske emnerapporten

- Emnebeskrivelsen for emnet.
- Statistikk over karakterer, frafall, klager (for eksempel FS-rapport 754.001).
- Tidligere periodiske emnerapporter for emnet.
- Tilsynsrapporter.
- Studenttilbakemeldinger/underveisevaluering av emnet.
- Deltakerevaluering og ev. andre læreres og administrativt ansattes vurdering av emnet.

Innhold i den periodiske emnerapporten

Rapporten skal inneholde den emneansvarliges vurderinger og kommentarer basert på grunnlagsmaterialet. Rapporten skal ta for seg følgende punkter så langt de passer:

1. Gi en vurdering av:

- Pensum (innhold, omfang).
- Undervisning (undervisningsformer, timeantall, spredning over semesteret, obligatoriske aktiviteter, kvalifiseringsoppgaver).
- Ressurser og infrastruktur (undervisningsrom, audiovisuelle hjelpemidler, bibliotekressurser m.m.).
- Eksamen (eksamensordning, vurderingsform).

The feedback comes from a limited number of students, but overall it seems that the students were quite satisfied with the course. The reading materials provide a good overview of the issues to be discussed in class and cover the necessary basis for a course focusing on human rights in Asia.

The teaching is provided from a groups of lecturers who have significant experience with teaching and knowledge of the issues they cover.

The teaching environment is quite good and the class has also podcast facilities. The library has sufficient materials on human rights in Asia.

The form of assessment in this course is based on a take-home assignment. This gives an opportunity to the students to do research and develop their thinking and expand their knowledge on a specific issue concerning human rights in Asia.

2. Gir læringsutbytteformuleringene i emnebeskrivelsen en god beskrivelse av hva studentene skal kunne etter avlagt eksamen?

Yes.

3. Fungerer emnebeskrivelsen tilfredsstillende? Sjekk følgende:

- Statistikk over karakterer, frafall og klager.
- Tilbakemeldinger til lærere og administrasjon.
- Tilbakemeldinger på informasjonen/veiledningen studentene får om emnet.
- Hvordan emnet fungerer i emnegruppene det inngår i.
- Om emnet er riktig plassert med hensyn til nivå/anbefalt semester.
- Om emnet er riktig definert med hensyn til anbefalte/påkrevde forkunnskaper.

With an average of C, it seems that the students have performed well. It is a little bit difficult to add seminars to the course, as this requires extra teaching resources.

We have encouraged the students to study in groups and to address any questions they might have to the course responsible, but also encouraged them to take contact with the other lecturers.

4. Har du gjort noen endringer siden forrige periodiske evaluering? Hvilke?

The course will undergo certain changes for the next semester, as our colleague, Peris Jones, Associate Professor at the Norwegian Centre for Human Rights, will take over the responsibility for the course from me.

These changes will be prepared and forwarded to the PMR in the coming weeks.

5. Forslag til forbedringer.

6. Gi en kort oppsummering av denne rapporten som skal publiseres på nettsidene til studentene.

Thank you for taking time to provide us with your feedback, which is overall quite positive. The course will be further developed, to take into account new literature and cases that have come up in the meanwhile.

Gentian Zyberi

Oslo, 15 September 2017